

VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Datum Raadsvergadering:	Bestuurlijk hoofdthema:	BBVnummer: 129231	Raadsvoorstel: 132013	Portefeuillehouder: Maret Rombout
----------------------------	-------------------------	----------------------	--------------------------	--------------------------------------

Onderwerp

Sociaal-medische indicatie kinderopvang (SMI)

Geadviseerde beslissing:

- I. De Verordening sociaal-medische indicatie kinderopvang Albrandswaard (verseonnr 131248) vast te stellen;
- II. Het tegemoetkomingsplafond voor sociaal-medische indicatie kinderopvang vast te stellen op het in de begroting onder "Kinderopvang SMI" opgenomen bedrag.

INLEIDING

Een tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang op sociaal-medische indicatie (SMI) is bedoeld om kinderen die dreigen schade in hun ontwikkeling op te lopen als gevolg van een problematische thuissituatie, adequate opvang te bieden. Met deze opvang wordt de schade voorkomen dan wel verkleind. Het gaat daarbij om kinderen van ouders die geen aanspraak kunnen maken op enige andere tegemoetkoming voor kinderopvang en die als gevolg van hun problemen hun kind(eren) in het geheel niet, of niet adequaat, kunnen opvangen. Een tegemoetkoming op sociaal-medische indicatie is dus een vangnetvoorziening die pas wordt toegekend als geen enkele andere oplossing mogelijk is. Het gaat hierbij zowel om kinderen van 0-4 jaar (dagopvang), als om kinderen in de basisschoolleeftijd (buitenschoolse opvang).

Vanaf 1 januari 2005 gold de Verordening wet kinderopvang Albrandswaard. Hierin zijn de verlening, voorschotverlening en vaststelling van de tegemoetkoming voor kinderopvang op sociaal-medische indicatie (SMI) vastgelegd. Deze verordening was gebaseerd op artikel 25 van de wet kinderopvang, later veranderd in artikel 1.25 van de wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen. In de wet werd de bevoegdheid nadere regels vast te stellen bij de gemeenten gelaten. Ook werd beoogd op enig moment over te gaan op centrale indicatiestelling. De artikelen daarover zijn echter nooit in werking getreden en zijn per 1 januari 2013 vervallen. Daarmee is de wettelijke grondslag van onze verordening vervallen en is de verordening van rechtswege opgehouden te bestaan. Omwille van de duidelijkheid vragen we u echter met het vaststellen van de nieuwe verordening, de oude verordening uitdrukkelijk in te trekken.

De regering heeft uitdrukkelijk het standpunt ingenomen dat het gemeentebestuur zelf beleidsregels moet maken over de gemeentelijke tegemoetkomingen voor kinderopvang, waaronder die op basis van SMI. Omdat aan de tegemoetkoming ook controle op rechtmatig gebruik vastzit, waarvoor persoonlijke informatie van de betreffende burgers nodig is, achten wij het noodzakelijk dat de gemeenteraad hierover beslist in de vorm van een verordening. Dit schept ook een duidelijker beeld voor de uitvoeringspraktijk van de verordening.

De nu voorgelegde verordening beoogt een duidelijk kader te scheppen voor de uitvoeringspraktijk door specifiek te zijn over de doelgroep en de werkwijze rond indicatiestelling en toekenning van SMI-tegemoetkoming.

BEOOGD EFFECT

Het voorkomen of terugdringen van ontwikkelingsachterstanden en sociaal-emotionele problemen bij jonge kinderen waarvan de ouders (tijdelijk) niet in staat zijn voor adequate opvang te zorgen.

ARGUMENTEN

1.1 Het voorstel draagt bij aan de uitgangspunten van het collegeuitvoeringsprogramma

De nieuwe Verordening beoogt een kwetsbare groep kinderen, die geen gebruik kan maken van andere regelingen, een vangnet te bieden. Daarmee past de Verordening bij het uitgangspunt van programma D, Kennis en Welzijn, "iedere burger van jong tot oud, van rijk tot minder bedeeld, mobiel of minder mobiel, allemaal kunnen zij samen met ons bijdragen aan het versterken van het fundament van de Albrandswaardse gemeenschap".

De nieuwe Verordening schept duidelijkheid over in welke situaties een tegemoetkoming in de kinderopvang op grond van sociaal-medische indicatie gegeven kan worden, waardoor kinderen die dit vangnet hard nodig hebben ook zullen worden bereikt.

1.2 Tijdens de tegemoetkoming wordt gewerkt aan een structurele oplossing van de problemen die kinderopvang noodzakelijk maken

De tegemoetkoming zorgt dat de ouder zich tijdelijk geen zorgen hoeft te maken over de opvang van het kind. De ouder heeft daardoor de ruimte te werken aan de problemen die maken dat de ouder zelf niet in adequate opvang kan voorzien. De ouder is ook verplicht om samen met relevante hulpverleners aan een oplossing te werken.

Goede communicatie tussen hulpverleners en kindercentrum is hiervoor essentieel. Wanneer deze zien dat de problemen in de thuissituatie van het kind blijven bestaan of toenemen moet niet worden afgewacht omdat de SMI-kinderopvang de urgentie verkleint, maar moet direct worden ingegrepen. Daarom stellen we de voorwaarde dat een tegemoetkoming alleen wordt afgegeven voor kinderopvang in een organisatie die deelneemt in het Lokaal Zorg Netwerk. De -vaak goedkopere- opvang via gastouderbureaus wordt hiermee uitgesloten van tegemoetkoming want het belang van het kind staat voorop.

1.3 Rechtmatig gebruik van de tegemoetkoming wordt zoveel mogelijk gewaarborgd

De ouder is verplicht vooraf alle benodigde informatie te verschaffen die nodig is om het recht op tegemoetkoming vast te stellen en de hoogte van de tegemoetkoming te berekenen. Vervolgens is de ouder verplicht alle informatie te verstrekken die nodig is om de rechtmatigheid van de tegemoetkoming te controleren.

1.4 De tegemoetkoming draagt bij aan een oplossing ongeacht het inkomen van de ouder en biedt de ouder keuzevrijheid

De tegemoetkoming wordt berekend afhankelijk van het inkomen van de ouder en evt. diens partner, en afhankelijk van de uurprijs van de kinderopvang met een maximum zoals dat ook geldt voor kinderopvangtoeslag voor de belastingdienst. Daarmee wordt kinderopvang financieel toegankelijk voor alle ouders die dit nodig hebben. Een vaste tegemoetkoming zou eenvoudiger zijn, maar zou leiden tot verminderde toegang voor lagere inkomens en juist financiële aantrekkelijkheid voor hogere inkomens. Alternatief is vaste plaatsen voor SMI-kinderopvang in te kopen en deze ter beschikking te stellen aan ouders die deze nodig hebben. Dat zou echter leiden tot verminderde keuzevrijheid voor de ouder, en bevoordeling van de organisatie waar de plaatsen ingekocht worden door de gemeente.

KANTTEKENINGEN

1.1 Toenemend gebruik

Meer duidelijkheid over het recht op SMI-kinderopvang en de procedure om deze te krijgen kan leiden tot toenemend gebruik. De praktijk (het CJG) geeft aan dat de huidige onduidelijke situatie, met als gevolg van onduidelijkheid lange procedures, leidt tot minder aanvragen dan voor de doelgroep wenselijk is. Vermoedelijk gaat het daarbij om enkele gevallen per jaar.

Ook maatschappelijke ontwikkelingen kunnen leiden tot een toename in aanvragen voor SMI-kinderopvang. De huidige en toekomstige omvang van de doelgroep is dus moeilijk in te schatten. Om de regeling financieel beheersbaar te houden is een tegemoetkomingsplafond ingesteld. Een hardheidsclausule biedt de mogelijkheid hier voor schrijnende gevallen toch van af te wijken.

1.2 De duur en omvang van de tegemoetkoming zijn beperkt

De tegemoetkoming wordt verstrekt voor maximaal een jaar, en voor maximaal zes dagdelen

(dagopvang) of drie dagen (buitenschoolse opvang). Wanneer voor meer dagdelen kinderopvang nodig is moet hiervoor in beginsel gebruik gemaakt worden van de eigen kracht. Ook na een jaar worden de ouders geacht zelf weer te kunnen zorgen voor adequate kinderopvang. In uitzonderingssituaties kan het college besluiten de hardheidsclausule toe te passen. De redenen voor deze beperkingen zijn enerzijds gelegen in het financieel beheersbaar houden en anderzijds in het principe dat deze vangnetvoorziening bedoeld is voor problemen die in beginsel wel oplosbaar zijn. Wanneer de gezinssituatie zo ernstig is dat binnen de gegeven beperkingen onvoldoende verbetering in de situatie van het kind te verwachten is, moet overwogen worden andere, zwaardere, hulp in te zetten.

FINANCIËN

Wat de exacte financiële consequenties van deze nieuwe Verordening zullen zijn is nu nog niet in te schatten. De risico's zijn afgedekt met een tegemoetkomingsplafond.

In de gemeentelijke begroting is de afgelopen jaren steeds ongeveer €20.000,- opgenomen voor SMI-kinderopvang (FCL 66500110, ECL 34024). Van dit bedrag worden zowel de indicatiestelling door de GGD Rotterdam-Rijnmond, als de daadwerkelijke tegemoetkomingen betaald. Tot nu toe is jaarlijks slechts een deel van dit bedrag gebruikt. Uit de praktijk (het CJG) komen geluiden dat regelmatig zou worden afgezien van het aanvragen van SMI-kinderopvang vanwege de onduidelijkheid over de te volgen procedure bij aanvraag en over het recht op SMI-tegemoetkoming, waardoor de totale procedure lang duurt. Met het van kracht worden van de nieuwe Verordening zou aan deze situatie een einde moeten komen. Ook maatschappelijke ontwikkelingen kunnen leiden tot een groter beroep op deze regeling. Het is dus moeilijk om goed in te schatten hoe groot de doelgroep is en hoe groot deze in de toekomst zal zijn. Om te voorkomen dat de regeling op enig moment niet meer financieel beheersbaar zou zijn, is een tegemoetkomingsplafond ingesteld.

COMMUNICATIE/BURGERPARTICIPATIE

Alle bij de uitvoering betrokken partijen zijn geïnformeerd met uitzondering van GGD Rotterdam-Rijnmond. De GGD stelt de indicatie voor SMI al in de huidige situatie, en zal na vaststelling van de verordening geïnformeerd worden over de licht gewijzigde definitie van de doelgroep. Na vaststelling van de verordening zullen mogelijke verwijzers als de kinderopvangorganisaties en het consultatiebureau ook geïnformeerd worden over de nieuwe regels en de wijze van aanvragen.

UITVOERING

Tot en met 31 december 2013 heeft het hoofd van de afdeling bestuur het mandaat voor beslissingen over het wel of niet toekennen van SMI tegemoetkoming. Negatieve beslissingen als gevolg van het bereiken van het tegemoetkomingsplafond, moeten worden bekrachtigd door het college.

BIJLAGEN:

- 131165: processchema sociaal-medische indicatie kinderopvang (SMI)
- 131248: Verordening sociaal-medische indicatie kinderopvang Albrandswaard

Poortugaal, 16 juli 2013

Het college van de gemeente Albrandswaard,
De secretaris, De burgemeester,

Hans Cats

drs. Hans-Christoph Wagner